«Αποκάλυψη-est»

Της Κ. ΡΑΠΑΝΑΚΗ

Η όρχηση της κατάνυξης του λόγου κραδαίνοντας στη σαρακοστή της ψυχής αφουγκράζεται τον αρχάγγελο με την έβδομη σφραγίδα

Ο Αγ. Ιωάννης ο Θεολόγος καταγράφοντας τ' αποκαλυπτικά οράματά του, άφησε ένα προφητικό κείμενο το οποίο διαθέτει τρισδιάστατες εικόνες που εναλλάσσονται σε καταιγιστικούς ρυθμούς. Η αφήγηση ενός τέτοιου δύσκολου κειμένου επί σκηνής ή πιο σωστά η όποια προσπάθεια δραματοποίησης του κειμένου, αυτού έχει πάμπολλους κινδύνους.

Θέτοντας αλλιώς το θέμα θα μπορούσε ν' αναζητήσει κανείς τα κίνητρα-πρόκληση που θ' αποτελούσαν τη βάση για τη θεατρική παρουσίαση της «Αποκάλυψης του Ιωάννη». Στο «Θέατρο της Ανοιξης» ο σκηνοθέτης Γιάννης Μαργαρίτης σημειώνει στο πρόγραμμα του θεάτρου: «Η δική μας προσοχή, εστιάζεται στη μεταφορά των δονήσεων του ιερού κειμένου, στο σώμα των ηθοποιών αλλά και στο σύνολο των εκφραστικών τρόπων της παράστασης, έτσι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος μιας βιωματικής εμπειρίας των θεατών».

Θεωρώ ενδιαφέρον το εγχείρημα, διότι εξ ακοής πολλοί γνωρίζουμε -μέσες, άκρες- στοιχεία του κειμένου της «Αποκαλύψεως». Η δύσκολη γλώσσα του πρωτότυπου αποτρέπει συχνά την ολοκλήρωση της ανάγνωσης. Η μεταφορά στα Νέα Ελληνικά και η ποιητική γραφή του Οδυσσέα Ελύτη που χρησιμοποιείται στη συγκεκριμένη παράσταση σκιαγραφεί πολυδιάστατα τους συμβολισμούς και τις εικόνες του κειμένου. Ο ποιητής μεταγράφει στα Νέα Ελληνικά ένα δύσκολο κείμενο με ιδιοφυή χρήση της γλώσσας κάνοντάς το προσιτό και οικείο στον αναγνώστη.

Στο πλαίσιο μιας τέτοιας σημαντικής μετάφρασης, η παράσταση του «Θεάτρου της Ανοιξης» θεμελιώνει το πρώτο, αξιόλογο στοιχείο της. Ο Γιάννης Μαργαρίτης κατευθύνει την αφηγηματικότητα του πυκνού λόγου μεσ' από το σώμα των ηθοποιών με στακάτες, στυλιζαρισμένες κινήσεις. Σχηματικές φόρμες που επανέρχονται, επαναλαμβάνονται, διαχέονται, επανακάμπτουν σφραγίζουν ένα κύκλο και ανοίγουν τον επόμενο. Φορμαλιστικές κινήσεις σε καταγυκτικό ρυθμό. Ο σκηνοθέτης ανακαλεί θρησκευτικά δρώμενα διαφοροποιώντας τη μορφή, διατηρώντας όμως ατόφια την εντύπωση. Ο φυσικός ήχος της πέτρας που χτυπάνε οι ηθοποιοί παραπέμπει άμεσα στον ήχο του «τάλαντου» στα μοναστήρια. Επιπλέον, η σκηνοθετική μέριμνα που επωμίζεται και την εργασία των φωτισμών δημιουργεί την ατμόσφαιρα της κατάνυξης αλλά και του δέους που διοχετεύεται μέσ' από τις πυκνογραμμένες σελίδες του κειμένου.

Επιπρόσθετα, διαθέτει δύο εκλεκτούς ηθοποιούς: τον Κώστα Ανταλόπουλο και την Χρυσάνθη Δούζη. Σπάνιες ερμηνείες, ανώτατο επίπεδο υποκριτικής.

Οι χορδές των ηχείων του σώματος πάλλονται -ερήμην του σαρκίου-, σε ανάερες κινήσεις φωτός. Η αύρα τους διαχέεται περ' απ' το σάρκινο πλαίσιο σε αναθέσεις κατάνυξης. Παραστασιολογικά απαραίτητη η παρουσία του Αγγέλου (Σπυριδούλα Μπάκα). Η μουσική του Γ. Χατζημιχελάκη ενοποιεί τα τμήματα του κειμένου. Μια πολύ καλή προσέγγιση και μία επάξια σκηνική παρουσίαση.